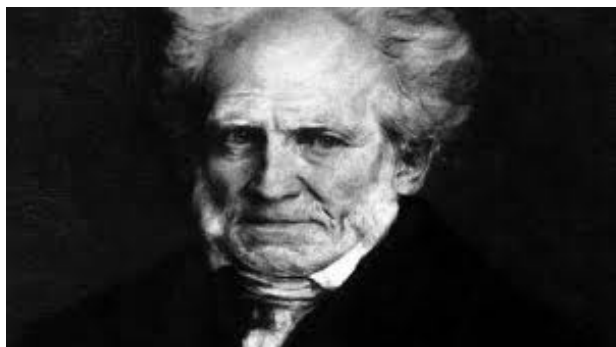

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΙ ΝΑ ΑΣΠΑΣΤΟΥΝ ΜΙΑ ΓΝΩΜΗ, ΑΝ ΠΕΙΣΤΟΥΝ ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΚΟΙΝΩΣ ΑΠΟΔΕΚΤΗ

**Οι άνθρωποι είναι έτοιμοι να
ασπαστούν μια γνώμη μόλις
πειστούν πως είναι κοινώς
αποδεκτή**

Μπορείτε επίσης να χρησιμοποιήσετε σαν θέσφατο μια κοινή προκατάληψη, διότι οι περισσότεροι άνθρωποι συντάσσονται με τη θέση του Αριστοτέλη ότι μπορούμε να ισχυριστούμε ως σωστό αυτό που πιστεύουν οι πολλοί.

Η τέχνη του να έχεις πάντα δίκιο – Arthur Schopenhauer

Δεν υπάρχει **γνώμη**, όσο παράλογη κι αν είναι που οι άνθρωποι να μην είναι **έτοιμοι να την ασπαστούν μόλις πειστούν πως είναι κοινώς αποδεκτή**. Το παράδειγμα των άλλων επηρεάζει τόσο τη σκέψη τους όσο και τις πράξεις τους. **Είναι σαν πρόβατα που ακολουθούν τον αρχηγό του κοπαδιού όπου τους οδηγήσει. Θα προτιμούσαν να τον ακολουθήσουν στο θάνατο παρά να σκεφτούν από μόνοι τους.**

Είναι πολύ περίεργο που η γενική απήχηση μιας γνώμης έχει για τους ανθρώπους τόση βαρύτητα. Η ίδια τους η εμπειρία είναι σε θέση να τους διδάξει πως η αποδοχή μια γνώμης γίνεται ακριτα και είναι αποτέλεσμα μίμησης. Παρόλα αυτά οι ίδιοι δεν το αντιλαμβάνονται ποτέ, καθώς δεν κατέχουν αυτογνωσία . μόνο οι εκλεκτοί σύμφωνα με τον Πλάτωνα : ‘ τις πολλοίς πολλά δοκεί» , που σημαίνει πως ο κόσμος μπορεί να σκέφτεται αμέτρητες ανοησίες, και δεν είναι δυνατό ν ασχοληθούμε με όλες.

Για να μιλήσουμε με σοβαρότητα **η γενική απήχηση μιας γνώμης δεν αποτελεί απόδειξη**. Στην πραγματικότητα, δεν καθιστά καν πιθανή την ορθότητά της.

Όσοι ισχυρίζονται το αντίθετο πρέπει να λάβουν υπόψη τους τα παρακάτω:

1. Σε βάθος χρόνου μια κοινώς αποδεκτή γνώμη χάνει την ισχύ της, διαφορετικά θα έπρεπε να αποκαταστήσουμε όλες τις παλαιότερες λανθασμένες απόψεις που κάποτε θεωρούνταν ως κοινά αποδεκτές αλήθειες. Για παράδειγμα θα έπρεπε να επαναφέρουμε το σύστημα του Πτολεμαίου ή να καθιερωθεί ξανά ο καθολικισμός στις προτεσταντικές χώρες.

2. Το ίδιο αποτέλεσμα έχει και η φυσική απόσταση, αλλιώς μια συναφής κοινώς αποδεκτή γνώμη των υποστηρικτών του βουδισμού, του χριστιανισμού και του Ισλάμ, θα τους έφερνε σε δύσκολη θέση.

Αν εξετάσουμε το θέμα διεξοδικά, θα δούμε πως αυτό που αποκαλούμε κοινώς αποδεκτή γνώμη δεν είναι παρά η γνώμη 2 ή 3 ατόμων. Αν μπορούσαμε να παρακολουθήσουμε την πραγματική διαδικασία γέννησης μιας γνώμης, δεν θα είχαμε γι αυτό την παραμικρή αμφιβολία.

Θα ανακαλύπταμε ότι δεν είναι παρά 2 ή 3 άνθρωποι που δέχτηκαν, προώθησαν και υποστήριξαν την άποψη την 1η φορά, κι ότι οι υπόλοιποι πίστεψαν αφελώς πως οι 2-3 αυτοί άνθρωποι την είχαν εξετάσει εξονυχιστικά προτού τη διαδώσουν. Ύστερα αποδέχτηκαν τη γνώμη αυτοί μερικοί επιπλέον, οι οποίοι ήταν πεπεισμένοι εξ αρχής πως οι άνθρωποι που την διέδωσαν είχαν την απαραίτητη κατάρτιση. Στη συνέχεια σ αυτούς βασίστηκαν πολλοί άλλοι, που από οκνηρία προτίμησαν να πιστέψουν κάτι χωρίς δεύτερη σκέψη παρά να κοπιάσουν εξετάζοντας οι ίδιοι το ζήτημα. Έτσι ο αριθμός των νωθρών και εύπιστων υποστηρικτών μεγάλωσε μέρα με τη μέρα. Μόλις η συγκεκριμένη άποψη κέρδισε ευρεία υποστήριξη, οι υπόλοιποι που αποφάσισαν να την ενστερνιστούν απέδωσαν τη μεγάλη της απήχηση στην ορθότητά της

. Τότε όσοι είχαν απομείνει αναγκάστηκαν να αποδεχτούν ότι ήταν πλέον κοινώς αποδεκτό, προκειμένου να μην θεωρηθούν ταραξίες που απαρνιούνται τις γενικώς παραδεδεγμένες απόψεις, ή θρασείς , που θεωρούν ότι είναι πιο έξυπνοι απ όλους τους άλλους.

Όταν μια γνώμη φτάνει σ αυτό το βαθμό αποδοχής η συγκατάνευση αποτελεί πλέον καθήκον. Από το σημείο αυτό και στο εξής οι λίγοι που είναι ικανοί να κρίνουν θα σιωπήσουν. Μιλούν μόνο όσοι είναι παντελώς ανίκανοι να σχηματίσουν οποιαδήποτε **γνώμη ή κρίση**, αφού παπαγαλίζουν απλώς τις απόψεις των άλλων. Ωστόσο υπερασπίζονται τις συγκεκριμένες απόψεις με υπερβάλλοντα ζήλο και μισαλλοδοξία, καθώς αυτό που απεχθάνονται στους ανθρώπους με διαφορετικό τρόπο από το δικό τους δεν είναι τόσο οι διαφορετικές τους κρίσεις, όσο η τόλμη να θέλουν να σχηματίσουν τη δική τους άποψη. Εν ολίγοις , ελάχιστοι είναι ικανοί να σκεφτούν, όλοι όμως θέλουν να έχουν άποψη. Συνεπώς δεν απομένει παρά να ενστερνιστούν έτοιμες απόψεις άλλων αντί να σχηματίσουν τις δικές τους.

Εφόσον αυτό συμβαίνει, τι αξία έχει μια γνώμη, ακόμη κι αν έχει εκατοντάδες χιλιάδες υποστηρικτές; Δεν είναι περισσότερο τεκμηριωμένη από ένα ιστορικό γεγονός καταγεγραμμένο από 100 ιστορικούς, οι οποίοι αποδεικνύεται πως έχουν αντιγράψει ο ένας από τον άλλο, η άποψη στο τέλος μπορεί ν' αποδοθεί σ' ένα και μόνο άτομο. Άλλα θα πω εγώ, άλλα εσύ κι άλλα κάποιος άλλος. Δεν πρόκειται για τίποτα περισσότερο από μια σειρά ισχυρισμών.

Πηγή/φωτό: Gerasimos-Politis